

Pörzsölődő darazsak

Ádám Tamás: *Tetovált csuhébabák*
Összegyűjtött versek 1982-2010

GOMBÁR ENDRE

Nem azért vagyok elfogult Ádám Tamás iránt, mert magam is a Civitas Fortissimában, Balassagyarmaton születtem – néhány évvel korábban, mint ő –, hanem azért, mert igazi, jó költő. Közhelynek látszódnak e kifejezések, de nem az. Jó, nem is vagyok elfogult. Tárgyilagos leszek. Ígérem.

Amióta 1988-ban debütált *Gyökerek lélegzése* című verseskötetével, sok versében világosan tetten érhetők az erotikus élmények, horribile dictu, az erotikus tapasztalatok és a szexualitás töltése. Ezek is nagyon emberi, nagyon szép képek, kifejezések, sosem naturalisztikusak, ám realizmusukhoz nem fér a legkisebb kétség sem. Ugyanez áll a *Tetovált csuhébabákra* is. A másik vonulat édesapjának második világháborús katona-sorsa: „a második háború / bakancsainak nyomát/őrzi homlokod / azóta mulatsz szüntelen / könnyeid felisszák szilvafáid / nem vigasz hogy gyökerükben / folytatod tovább (...)” És édesanyjáié is: „este fiának szó / gyémánt álmokat / ki már megtanulta / a pokróc-szavakat / rózsafüzérre fűzni (...)” Nem hiányzik verseiből a politikum sem, de nem a napi politika szintjén politizál, szavainak mélyebb az értelme: „Manapság / fanyar bort isznak a költők / szívükben pinchideg kor / vöröslik / sápadt füstöt szögez szemöldökükre / az őszi hajnal” – írja *Cigányúton* című költeményében.

De térjünk vissza egy pillanatra az erotikához. Talán az egyik legszebb

ilyen fogantatású verséből, idézem itt: „megnyílsz / annyira nézlek / hogy fáj a szemem // combodon / darazsak pörzsölődnek / mámortól reszket / az ág csapolása (...)” Nagyszerű példa a finom, mégis zsongító érzékiség megjelenítésére. (*Combodon darazsak pörzsölődnek*) A *Halmazottan hátrányos* címet viselő versében összetett a mondanivaló, az „üzenet”, az egyén és a társadalom, a közösség depressziója egy töről fakad, ezt a tövet előbb utóbb ki kell, ki fogjuk irtani...

Sokat lehetne írni, mondani erről az értékes és jól válogatott verseskötetről és szerzőjéről, Ádám Tamásról, megérné. De a kritikus is gyarló. A ritkán előforduló modorosságok mellett elsősorban telitalálatokkal találkozunk Ádám kötetében. A kötet elolvasása, és főleg megértése nem könnyű és nem gyors feladvány, de az irodalomkedvelőknek föltétlen élvezet. Jó szívvel ajánlhatom nekik, nem csak a balassagyarmatiaknak, nem csak a palócföldieknek, nem csak a Nógrád megyeieknek, hanem mindenkinek, aki Ádám Tamás országos híró költőt, publicistát, szerkesztőt, főszerkesztőt már jóval korábbról is ismerték.

(Hungarovox Kiadó, Budapest, 2010)

